

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

10 soros petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s több szá-
mra az áru szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin-
den külön beiratásért 30 kr.

Az abszolutizmus előőrse.

Irta: **Hentaller Lajos,**
orosz. képviselő.

A fiatal német császár nemrégiben meglátogatta az osztrák császárt Bécsnek városában. Utóbbi porosz uniformisban fogadta vendégét s a német császár osztrák egyenruhát viselt, amidőn a Wacht am Rheint-ét éneklő birodalmi székvárosba bekocsikázott.

Legalább így olvastuk a hivatalos jelentésekben. Mert ez oly fontos tolette-kérdés, hogy ezt a Lajthán innen és túl lakó adózókkal illik tudatni. A fiatal német császár bécsi útjának nagy oka volt. Ugyanis reá akarta venni az öreg osztrák császárt, tegyen baráti látogatást Szent-Péterváron.

Tudjuk, hogy a fiatal német császárnak nem esett porba a pecsenyéje, mert útját siker koronázta. Nehány nappal azután, hogy hű bécsiit látogatásával szerencsétlente, az osztrák császár csak ugyan meglátogatta a minden oroszok czárját.

A magyar adózó polgárság keserves keresetéből fejedelmileg honorált könyvatos tudósító ez alkalommal is töviről hegyére leírta, hogy a muszkák ura osztrák tábornoki uniformisba bujt, az osztrák császár pedig orosz egyenruhába öltözködött. A világ urai jókedűen diskuráltak együtt; kocsikáztak rendőri kordon közepete, s fenhangon dicsekedtek, mily nagy a szabadság és közbiztonság az orosz fővárosban. Végezetül ettek-ittak, s amint már divatban van, áldomás-poharat üritettek

egymás felséges és szentséges egézségére.

A pohárköszöntők tartalmaról azonban nagyon hitványul értesült az a méregdrága újságsurrogatum. A tartalmat is elferdítette, s a megszólítást is kénykedve szerint cenzurázta. Pedig há ezek a pohárköszöntők reánk, magyarokra nézve is fontosak. Hogy ne lennének fontosak! Hisz ezekben a pohárköszöntőkben készítették elő Európa jövődjét. S véletlenségből reánk nézve sem közönyös, hogy a Balkánon a status quo fentartatik-e még egy ideig vagy pedig az európai hatalmak elérkezettnek látják az idejét a keleti kérdés végleges és radikális megoldásának.

Röviden: Magyarországra nézve nem lehet közönyös, hogy az új «szent szövetség»-nek támadó, vagy védekező czéljai, szándékai és tervei vannak-e?

Nem lehet már azért sem, mert a véletlen úgy hozta magával, hogy ennek az új szent szövetségnek egyik faktora az osztrák császár egyuttal magyar király is.

Igaz, hogy nem oly rég, mint a mióta osztrák császár.

Nem 1848 december 2-a óta, a midőn a családi tanács az osztrák császári trónra ültette.

Hanem csak 1867 junius 8-a óta, a mikor I. István király koronáját homlokára tette Esztergom érseke. És amikor a biboros I. Ferencz József név alatt uralkodónkat megkoronázta, az uralkodó isten szabad ege alatt esküt tett a magyar törvényekre s esküt tett a magyar alkotmányra. S ott, az isten

szíve előtt megígérte, hogy Magyarország törvényeit, alkotmányát megtartja.

Nem is lehetett még reá panasz. Hisz a hivatalos irók «a legalkotmányosabb király» jelzővel hagyják működését az utókora.

Ez a magyar nemzet azonban, mely felett a «legalkotmányosabb» királyuralodik, igen-igen kíváncsi volt arra, hogy voltaképen mi is történt hát Szentpéterváron? Kíváncsi volt arra is, ha csakugyan ott volt-e a muszka fővárosban a magyar király is, vagy csak az osztrákok császára utazott oda?

És a magyar parlamentben, — bármennyire ki is irtotta Bánffy az ellenzéket, — akadt néhány kíváncsiskodó képviselő, a kik a «legalkotmányosabb magyar király» felelős miniszteriumának elnökét megkérdezték, vajjon Ferencz József osztrák császár és magyar király szeptempertvári látogatása alkalmával tiszteletben tartatott-e a magyar király közjogi állása?

És a magyar király miniszterelnöke felelt is e kérdésre. Pedig jobb lett volna, ha nem felel, legalább nem kompromittálta volna az ország népe előtt a legalkotmányosabb magyar királyt.

A derék jó miniszterelnök ugyanis elismerte, hogy az osztrák császár nem kéjutazás kedvéért ment a Néva partjaira. Elismerte azt is, hogy ez az utazás nevezetesen, világtörténeti fontossággal bíró esemény.

Azt azonban, hogy az osztrák császár miért utazott Pétervárra? mit keresett ott? mit csinált? s a másik uralkodóval a Balkán ügyekre vonatko-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Gondolj reám!

— Alfréd de Musset. —

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Gondolj reám, mikor az álmos
Hajnal szobádban megjelen,
Gondolj reám olykor magányos,
Sötét, álmatlan éjjelen.

Melyek szép arczodat rózsásra festék:

Emlékedben maradjanak az esték,
S a zugó erdőknek árnyán
Mohos ösvényeket járván
Gondolj reám!

Gondolj reám, édes, a végzet
Ha tiltja majd járnom utánad
És szenvedő szived — úgy érzed —
Lassan hervasztja el a bánat;
Ha napjaid egykor magányban éled
Legyen borus szivem emléke véled,
S benned habár csalódom tán,
Mig élek, ezt sugja szám:
Gondolj reám!

Gondolj reám, ha már emiésem
Rég elfeledte a világ
És oda lenn nem nyílik nékem
Moso'lygó, illatos virág,
Ölelni bár többé nem fogjuk egymást,
Rajongó lelkem visszatér majd, meglásd,
S remegve csöndes éjszakán
Sokszor fogod hallgatni ám
Gondolj reám!

ifj. Téglás Gábor.

A vitéz Benedek őrmester.

Hajdu történet.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Irta: **Ifj. Móricz Pál.**

Még olyan emeletes franczíza tetőt is, mint a milyen ami régi városházánkon volt, ki tudna megszindelyből, olyant össze allítani? Hanem az emberek is mások voltak ezelőtt. Azok a szálas Diróczyak, Mirkók, Lenthék, meg a milyen Nábrády Benedek is volt. Magas, vaskos, mint a száraz malom bálvány-

fája, ragyás az ábrázatban, hanem a sziv, a lélek fehér, mint a szepesi tótok gyolcsa, de a kikkél már az is nagy káromolás számba ment vala, ha egy-egy »a Héródessét nekik« kiszalada a szájon. De mintha csak az álló tölgyfa indult volna meg, olyanok valának ezek az emberek, ha méltó haragra lobbantak.

Ez volt az első attackjok. Valahol Pest vidékén a vértésekkel hajtottak össze. Jó katoná volt ám a vértés is. Hatalmas, erős emberek. A jó gazda, tanácsnok Fodor László uram beszélte Ő kelme is elhalt már. Kéőbb virtigli őrmester lett, de még akkor csak tizedes volt a kék atilás Bocskayhuszároknál:

— Biz' elszorult a szivem, mikor megfújták a »ruff«-ot a trombitán, a lovak szaguldani kezdtek a jelre. Meziről zárkózva robogott a vértés. Mint csak a halál tüköre, úgy csillogtak a vérték, sivitott a kard a levegőben. Csaptam balra, csaptam jobbra,

zólág miben állapodott meg? ezt a legalkotmányosabb magyar király felelős miniszteriumának elnöke a parlament előtt nem mendhatta meg. Ez mélységes mély titok, — mondá Bánffy uram, s agyafurt székely gondolkodásmódjával hozzá tette: »azt egyedül a magyar király jogosult praeczirozni.«

Mi ez?

Semmi egyéb mint a: sic volo sic jubeo elvének proklamálása, az alkotmány rongyaival takaródzó abszolútizmus.

Egy miniszter, elbizakodva a háta mögött ülő óriás többségben, fokrólfokra, de meglehetősen gyorsasággal halad felfelé az erőszak lépcsőjén — és inaurálja hazánkban annak rendje és módja szerint a reakciót.

Ezzel megteszi Bécsnek azt a szolgálatot, a mit nem birt megtenni semmiféle nyakunkra ültetett idegen bérese a kamarillának.

Bánffy ur az egyik szövetségéstől, a némettől, megtanulhatja azt, hogy lehet egy alkotmányos államot rendőrlammá változtatni. No ha ezt megtanulja az egyiktől, vonja le a másiktól az ottani következményeket. Hisz láthatja, hogy változott Oroszországban a rendőrradalom rémuralommá.

Mert azon az uton, melyre Bánffy lépett, alkotmány keretén belül már csak ideig-óráig lehet lavirozgatni, azután jön a kedvező szél, a mivel bevitozrlázhatnak a czenralparlamentbe.

Ugy van! Mert a mai magyar miniszterek nagy része nevelésnél, előitéleteinél, multjánál s családi tradíciójánál fogva az abszolutisztikus törekvések rabja.

Ha nem így volna; lenne a miniszterek egyik-másikában egy kis önérzet s tiltakozott volna az ellen, hogy Bánffy

oly lenézőleg, kicsinylőleg bánják az alkotmányos parlamenttel.

De hát Sádowa és Königrätz régen volt, s a magyar ma már jól ki van tanítva, fizet mint a köles. Egyébre ugy se kell!

Épp ezért az abszolútizmus mint czél újból élénk törekvés tárgyát képezi a bécsi döntő köröknél, s ugylátszik e köröknek sikerült Bánffyt is megnyerni a maguk részére.

Ennek az abszolutikus törekvéseknek pedig meg fogják adni az árát.

A következményekért azonban feleljenek azok, a kik daczára, hogy a bárszony székben ülnek, még sem tudják, miként az uralkodó személyét nem szabad pártpolitikai harcokba belevonni s azt megingott parlamenti pozíciójuk végelmére előtérbe tolni.

BELFÖLD

A Kossuth párt értekezlete. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as Kossuth-pártnak tegnap délelőt igen látogatott értekezlete volt Kossuth Ferencz elnökle alatt. — A párt elsőben is elhatározta, hogy május 21-én, Budavára visszavételének emlék napján megkoszoruzza a honvédszobrot s ez alkalommal M e s z l é n y i Lajos ünnépi beszédet mond. Azután elhatározták, hogy a párt a bünyádi eljárás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásán a legnagyobba akciót fogja kifejteni a 16. §. 2. pontjában megítadott sajtószabadság védelmére. Az országgyűlési tárgyalások alatt a párt zöme részt vesz a vitában és már eddig is többen jelentkeztek a parlamenti felszólalásra s akik még nem jelentkeztek, azokat fölhívják ebbeli kötelességük teljesítésére. A párt legerélyesebb s széles körű mozgalmat indít meg arra nézve is, hogy a sajtószabadságnak tervezett sérelme tárgyában népgyűlést hívjanak össze később meghatározandó napra, tiltakozásként a fenyegető alkotmányjogi merénylet ellen. Az előkészületek megtételére és a népgyűlés keresztülvitele érdekében a párt K o m j á t h y Béla elnöklése

alatt bizottságot küldött ki, amelynek tagjai: J u s t h Gyula, H e n t a l l e r Lajos, M e s z l é n y i Lajos, P i c h l e r Győző, B a r a b á s Béla és T ó t h János. Elhatározta a párt azt is, hogy a k v ó t a t á r g y a l á s alkalmával az ország legnagyobb városaiban n é p g y ű l é s e k e t tart s e b b e l i határozatának r é s z l e t e s tárgyalására h é t f ő n u j r a tanácskozik. — Végezetül elhatározta a párt, hogy a magyar történelem nagy alakjait, a kik mindig a függetlenségi eszméket harcolták, megfesteti Igy Z á p o l y a Jánost, V e r b ő c z y Istvánt B o c s k a y Istvánt, B e t h l e n Gábort, I. R á k ó c z y Györgyöt, T ö k ö l y Imrét, Z r i n y i Ionát, II. R á k ó c z y Ferenczet, B e r c s é n y i Miklós grófot és K o s s u t h Lajost. Megfesteti azonkívül a párt volt elnökeinek, L á s z l ó Imrének, M o c s á r y Lajosnak, I r á n y i Dánielnek, E ő t v ö s Károlynak és J u s t h Gyulának arcképet. Ezzel véget ért az értekeztet, a mely teljes három óra hosszágig tartott.

Hajdúvármegye közegészségügye az 1896-ik évben.

— Kivonat Losonczy Álmos, vármegyei tisztí főorvos jelentéséből. —

Debreczen, május 15,

I. Közegészségi állapot.

A vármegye közegészségi állapota az 1896-ik évben általában véve kedvező volt, tetemesen jobb, mint 1895-ben.

Ugyanis 1896-ban 1000 lélekre 44.4 születés történt, csaknem annyi, mint 1895-ben, a halálozás, azonban 1896-ban jóval csekélyebb, 1000 lélekre 29.2 volt, 1896-ban 4152, 1895-ben pedig 4536 halván el, lefolyt évben az elhaltak száma 1895-höz viszonyítva 374el kevesbedett.

Ennek megfelelőleg 1895-höz képest 497 tel nagyobb volt a vármegye szaporulata, illetőleg 1896-ban 2157-et tett ki.

A közegészségi állapot kedvező voltát mutatja azon körülmény is, hogy az általában uralkodni szokott kóralakok korlátoltabb kiterjedéssel fordultak elő, szelidebb jelleggel folytak le, hogy a gyógyszerzet igénylő betegek száma, a gyógyszerzet forgalma csökkent. Tetemesen apadtak a heveny fertőző kórokban

már majd elveszett a szemeim fénye. No, itt meg kell halni. Veres arczu, nagy vértés káplár szorongatta nagyon, oly nagy volt, hogy vágni is alig mertem hozzá. Tapasztalt katoná volt, mint az orsót, úgy forgatta a lovát. Szerencsém volt, hogy »vissza futtak«, de a második, harmadik attacknál is ugyanazon képen történt, panasztam is Benedeknek, egy szakaszban szolgáltunk, :

— Fiam, Benedek, én elpusztulok. Megöl engem az a nagy veres német. . .

És negyedszer is megfújták a réztrombitát attackra. Neki rugtattunk s már előre láttam, mint perdült ki a t ő m e g közül a nagy veres német, egyenest felém. Meghült a vérem.

— Istenem segits, fohászokdtam nagy búvomban, ha porrá leszek, mikint dicsérjelek. Gyere már mellém Benedek — kiáltottam ekkor Nábrádyra, a kihez mindig nagy volt a bizodalmam. S nosza mit látok? Hát csak kiugrat a sorból Benedek is, egyenest a veres németre? . . . No, most már csakugyan el kell pusztulni — sohajtottam így magamban, mi lesz belőlem? Megöli az a veres német Benedeket is? . . .

— Ez az! ? ezután még csak ezt halottam, a mint kiáltotta vissza Benedek; mert nem igen élt sok beszéddel. De mint a

villám, akként villant a kardja, csak egyetlen holtan bukott a gyepre a német. De a mentémnek ezért, már így sem vehettem többé hasznát, úgy összevagdalta már elébb az a czudar német, beszélte igen sokszor Fodor uram, aki szenátor is volt.

— Bizony nem is volt selymes ám a Benedek bátyám bőre, ezt megmár az öreg Nyakó trombitás is tudta bizonyítani, már az első csatában hét plezurt kapott. Bizony, csak a lova gyorsaságának köszönhette a kurazir, aki megmenthette gyász életét tőle.

És Kaszab János őrnagy ur volt a Bocskay huszárok egyik parancsnokoló főtisztje, Hanem milyen ember volt ez is! Volt annak egy kardja, négy ujj volt a szélessége, és valójában úgy is mondák, hogy kéneseó vala annak a fokába belekészítve. És hogy azért vala olyan nehéz svungos a vágása hogy amely némethez Kaszab őrnagy ur egyszer vágott, az a lóról többnyire két darabban hullott le, . . . Nagy termetű ember volt Kaszab János őrnagy uram, olyan hosszú volt a bajussza, hogy a vállait is túl érte, pedig széles volt a válla és fiatal ember is volt még. És amikor attackra mentek, nálánál egy huszár sem vérezte be hamarébb kardját a sógorék vérével . . . De a Bocskay huszárokat is, különösen az első, második századot,

amelyekben az igaz, nemes hajdu fiak voltak Böszörményből, Nánásról, Hadházzról és Szoboszlórról, azokat is rendesen olyan helyre álitották, ahol három négy »sógor« volt ki porcozódva egy huszárra. Hát amint ott, vagdalkódozott a legsűrűbb tömegben Kaszab őrnagy ur, leesett a fektir keztyűje. No most baj lesz, gondolta.

— Hol vagy fiam Benedek? így kiáltott ekkor az őrnagy nehéz bajában Nábrády után, mert már nagyon is kardhegyre szorították a németek.

Sárga hóka lova volt Benedek bátyónak. Valami vad erkölcsű hajdu lovacska volt az is, nem türt az mást a hátán, hanem hogy csak a gazdáját . . . Nagyon el volt foglalva Benedek, de ahogy meghallotta; az őrnagy ur kiáltását, nosza neki vágatott, ahol a dandárja volt a bajnak.

— Itt vagyok őrnagy uram! jelentette legott Kaszab őrnagy urnak, amiközben kettőt-hármat még, mihamar lekaptott az agyarkodó németek közül, mert oly biztos volt a vágása mint a szoboszlói Harsányi Bálint főhadnagy uramé, aki pedig a levegőbe feldobott piros almát lóhátról, vágatában kettédét vágta a kardjával, így csak egyet ütött Benedek is. . .

— Fiam, elejtettem a fektir keztyűmet, mondá ekkor Kaszab János őrnagy ur, aki

történt megbetegedések. Mert 1895-ben 2576 egyén betegült meg heveny fertőző bántalmakban, 1896-ban 1086, illetőleg az ilyenmű betegségek 1490 esettel gyérültek s míg 1895-ben a heveny fertőző betegségek áldozata 415 volt, addig 1896-ban csak 221 illetőleg az elhalás ezen körnemekben 194 elszállott alább.

E kedvező s az előbbi évekhez viszonylagosan is jobb állapotot annak kell betudni hogy a vármegye közgazdasági helyzete a múlt évben kielégítő volt, a légköri viszonyok előnyösen folytak be az egészségre s a mennyiben a városok és községek köztisztasága jelentékenyen emelkedett, a talaj részéről fejlődő káros hatások enyhültek; kitűnő része van a közegészségügy emelkedésében az egészséges ivó vizet szolgáltató kutaknak, melyeknek közhasználatát mindinkább szélesedik s melyek száma a múlt évben is örvendetes szaporodást mutatott. A tapasztalt javuláshoz végre figyelmen kívül nem hagyható azon tény sem, miszerint a közegészség előmozdításán fáradozó törvényhatósági intézkedések érvényesülhetése a közönség emelkedettebb támogatásában részesült, kedvezőbb talajra talált.

Heveny fertőző kórok.

A vármegye területén az 1896-ik évben roncsoló toroklob, vörheny, kanyaró, szamárhurut, bárányhimlő, hasi hagymáz, vérhas, járványos fültőmirigy lob, gyermekági láz fordult elő, szörványos, évenként apadó számú esetei vannak a trachomának.

E bántalmak közül a roncsoló toroklob, vörheny, veres himlő, szamárhurut, hasi hagymáz, az 1895. évről maradtak vissza, illetőleg legnagyobb részben, hasonló szörványos megbetegülések egyenes folytatását képezték, — ellenben a heveny fertőző betegségek kisebb számú esetei behurcolás eredményei voltak.

Hogy a heveny fertőző bántalmakban történt megbetegedések száma az 1896-ik évben 1480-al apadt az nem a véletlen játéknak tudható be.

Az általános viszonyok javulásán kívül e kedvező állapotnál kétségkívül első rendű tényező az, hogy kezd ezen betegségek ragályozó volta iránti hit a közönség tudatában atmenni, ennek kifejezéséeként az érintkezés önkénytelen is korlátozódik, gyérül az ily beteg látogatása, minnek eredményeként a fertő-

zés azon módja, mely érintkezési fertőzést képvisel, hanyatló felben van.

A köztudat ily átalakulására nagy befolyást gyakorolt azon körülmény, hogy a vármegye területén az összes heveny fertőző kórosatok a kezelő orvosok által minnenkor pontosan be voltak jelölve, hogy a közönség távol áll az eltitkolástól s hogy a hatóságok lelkes buzgalommal lgyekeznek az adott viszonyok hatalmához mérten minden lehető elkövetni.

Az ily némű gyakorta ismétlődő hatósági elbánás a közönség minden rétegére lassanként meggyőző erővel hatott, a józan ítélő képességgel ellátott földmives is belátta végre a fertőző bántalmak ellen irányuló intézkedések nemcsak kötelező de hasznos voltát és támogatást nyújt míg előbb ellenkezés, vagy kijátszási hajlamot mutatott.

Igen nagy fontosságu továbbá azon körülmény, — hogy a fertőtlenítés hova tovább pontosabb lesz, s a betegekkel érintkező fertőző tárgyak nagy része kellő elbánásban részesülvén, ily uton a ragály anyag jelentékeny része elpusztittatik.

E tekintetben korszakot alkotónak mondhatni azon rendeletet, mely a vármegye közgazdasági bizottságának 1896 márczius 9-én tartott üléséből lett kiadva s mely rövid uton létesítette azt, hogy a városi és községi orvos egy állandó segéd személyel rendelkezik, ki intézkedéseinek azonnali végrehajtója, ki teendői folytonos gyakorlatában állván képességében tökéletesedik, megbízhatóságában emelkedik s kit a hatósági orvos a közegészségügyi elemibb működésekre felhasználhat, ellenőrzésre beüldhet.

Ehez még szükséges, hogy e működő egyének, a hatósági orvosok törekvését megértsék, hogy azok részéről utmutatást nyerjenek, szigorú felügyelet aljanak, hogy a fertőtlenítési eljárásban leppontosabb szakértelemmel bírjanak, mert az ezen irányban támadó hézagok az összes eljárest tönkre teszik, s csak arra valóknak lennének, hogy az önműködés hitelvesztetté válják.

Ugyanazért feltétlenül kívánatos, hogy a rendezett tanácsú városok és nagy községek képzett fertőtlenítőket alkalmazzanak, mint a hogy ez Hajdu-Böszörményben igen csekély anyagi áldozattal életbe léptetve volt, hol a fertőtlenítő a b-pesti központi fertőtlenítő

intézetben mint beosztott munkás nyerte képesitetségét s öntudatos működésének értelmes végrehajtója lett.

A kisebb községek ezen már szakképzett fertőtlenítőkhöz küldhetnék egy hónapi gyakorlati utmutatás nyerése végett azon egyént, kit a fertőtlenítés végrehajtására kijelölnek s ily megbízásban állandóan részesítenek.

Tény, hogy a heveny fertőző kórok még számos esetét elkerülhetnénk, ha e téren saját erőnkkel az adott körülményekhez képest javítunk, mert a ki csak attól várja a heveny fertőző bántalmak ellen folytatott küzdelme gyümölcsét, s addig a jelen helyzetben nem javít, míg a lakás viszonyok az elkülönítés s a járvány kórházak ideális óhajtott kora elérkezik, az késő vénségében sem fogja látni távoli reménysege halvány virágzását.

(Folyt. köv.)

A májusi közgyűlés tárgyai.

Debreczen, május 15.

Azok után, a miket lapunk tegnapi számában a tizenhatoktanácsa cz. cikkünkben megirtunk és kifejtettünk, talán nem is kellene tudomást szereznünk a titkolózó tanács tegnapi határozatairól. Tekintetbe véve azonban a közönségünk iránt tartozó kötelességünket a kormánypárti hivatalos szöcsöbe bediktált határozatokat a május 28-iki rendes városi közgyűlés határozatairól a következőkben ismertetjük:

A közgyűlés legnagyobb fontosságu tárgya az 1896. évi z á r s z á m a d á s lesz, a mely azonban még nem került vissza a tanács asztalára, miután még most a három tagu felügyelő bizottság foglalkozik vele.

Másik érdekes tárgya lesz az az indítvány, a melyet Lengyel Imre és társai a főreáliskolának főgimnáziummá átalakítása iránt adtak be. Kapcsolatban áll ezzel a tiszántúli ev. ref. egyházkerület kérelme a ref. főgimnáziumban két parallel osztály felállításának költségei elvállalásáért.

A tanács az előbbire nézve vagylagos javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, azt nevezetesen, hogy a minisztertől, vagy a főgimnáziummá való átalakításért vagy egyéges középiskolává kifejlesztéséért iradjon fel, — kérvényegyuttal parallel osztályok felállítását is. — A z e g y h á z k e r ű l e t k é r e l m é t p e d i g n e m t a r t j a t e l j e s i t h e t ő n e k a t a n á c s.

A közgyűlés napi rendjére föl vannak veve még a következő tárgyak: a kultuszminiszter leirata, melyben megállapítja azon főreáliskolai négy tanszéket, melyre a város kijelölési jogát gyakorolhatja.

A belügyminiszter leirata, mely megengedi, hogy a kollégium két új jogi tanszékre tett 100,000 frtos alapítvány után a város 4 1/2% helyett 5% kamatot fizessen.

A Ludoviceumban levő városialapítványi helyrejelölés. A tanács a pályázó ifjak közül első helyen dr. Sárváry Gyula fiát, a második helyen pedig Jankovics Sándor vasuti tiszt fiát ajánlja.

Az alsó szabocsi-tiszai társulat közgyűlésein a város képviselőiül fokozatos sorrendben javaslatba hozza a tanács Komlóssy Arthur főjegyzőt, Abrám László t. főügyészt és Stahl Géza főmérnököt.

A joghllgatók segítő egyesülete javára 25 éves jubileuma alkalmából 300 frtos alapítvány tevését indítványozza.

Havranek és Adriányi műépítésszek felebbezését a jog és pénzügyi bizottsággal egyetértve elutasítani javasolja. Ezeken kívül több tárgya is lesz még a közgyűlésnek

nek merő ezüst paszomán volt a mentéjének az ujja . . .

És Benedek, ahogy kicsinyt arrébb tisztult a vendég, leugrott a véres mezőre s szalutálva felemelte, feladta a halottakról Kaszszab János őrnagy urnak a fektir-keztüjét, hanem ezentúlra az leit a legszebb érdempénze, hogy még a főtiszt urak is mind csak úgy nevezték: „H o l v a g y f i a m B e n e d e k”?

Nagy hire is terjedt azért Benedeknek hogy amikor valamelyik csapat huszár, még a reguláris, öreg huszarak közül is, biztos atakra ment és a Boeckayak pedig talán fedezetnek hátrább maradtak, ilyenkor az első csapatok mindig k i k é r t é k k ö l c s ö n az attackhoz, az őrnagy urtól, Nábrády Benedeket, kit már ismert az ellenség is . . . Egy ízben szintén így ki volt kölcsönözve, már ekkor tituliert-őrmester volt. Nagyon kitüntette magát. A Nyitra vizébe belekergette a sok németet. Mikor vége volt a csatának, hivatta az ezredes.

— No fiam Benedek, mi a kívánságod? kérdezte tőle a magas tiszt ur, ha most az ezredemben itt maradsz, tisztet nevelek belőled . . .

— Obester ur megkövetem alássan, nem kívánok én mást, engedjen vissza pajtásaim-

hoz, jó szívvel cselekedtem ezt a kis szolgálatot . . .

— Majd azután később, — akkor, úgy mondódott biz az, el van adva az ország; el van áruva a szabad-ág — a huszárokat le szállították a lóról . . . Oda maradt a hies Boeckay zászló is Komáromba. Nehéz zöld volt a lobogója. Fehér selyemből volt kivarrva a Boeckay fejedelem képe reája, ragyogós fehér selyemből, nánási hajduinak adta volt. A fejedelem, két kard volt a fejedelem két kezében. Ilyen volt az a zászló . . . S haza jöttek a vitézek s szántani, boronálni ezt a kövér hajdusági földet . . . Hajh! hajh! . . .

— Csakót le! ez a parancsolás meg akkor adódott ki harmadéve nyáron, magyarázá Nyakó bácsi az öreg őrmester, mikor a nánási temetőnek kapuját elértük. Három öreg honvéd jobbról, három balról ment a koporsó mellett, mi többiek meg utána . . . Én komandéroztam. Csak mint a kezes bárányok, úgy engedelmeskednek nekem ezek az öreg emberek, büszkélkedett most bajszát csavaritva Nyakó bácsi, — és levette mindenkialapját . . . Biz ilyen tisztességgel takarítottuk el mi Nábrády Benedek vitéz őrmesterünket, a rongyos, kopott öreg ember, parancsszólasomra, mind levette a kalapját, hajh, hajh, mind levette a kalapját . . .

A hajdu-böszörményi ev. ref. lelkészi beigtatás.

— Saját tudósítónktól —

Hajdu-Böszörmény, május 14.

Kissé megkésve vettük ugyan eme a hajdu-böszörményi ev. ref. egyház új lelkészének Szolnok y Gerzsonnak a beigtatásáról szóló tudósítást, mely azonban részletesen leírja eme nagy református egyház szép ünnepélyét.

Folyó hó 9-ik napján köszöntött be H. Böszörménybe s foglalta el hivatalát, mondja a tudósítónk, az egyhangú meghívással elválasztott lelkész Szolnok y Gerzson, mint a 20 ezernyi lélekből álló nagy református egyház (6-ik az országban) végleg megerősített lelki pásztora.

Már kora reggel zsufolásig volt a templom néppel, száma mintegy 3100-an gyűtek össze a hívek, hogy imadásig szeretett új lelkészük beköszöntő beszédét meghallgassák. Felállónak a 37. dics. I. versét énekeltek és azután a 235. dics. 1, 1, 3, 5. verseit, melynek végzésével Szolnok y Gerzson a szószékre lépett s remek imát mondott az egek Urához, ki őt megsegítetté. Szent beszédéhez a Sámuel I. könyve II. részének 35 verséből vette fel a textust, mely a köve kezéleg szól: «Támasztok magamnak hívő papot, ki az én kedvem és akaratom szerint cselekszik és épít nekem állandó házat». A remek szép beszéd s ima maradandó, mely hatással volt a hívők közönségére.

Az istenisztelet után presbyteri diszgyűlés volt a közép iskola nagytermében.

Ifj. Sóvágó Gábor főgondnok s Bakóczy János lelkész, egyh. tanács elnök megnyitvány a gyűlést, ifj. Sóvágó Gábor tudatja a presbyteriummal, hogy f. hó b-én Zsigmond S. esperes Szolnok y Gerzson urat lelkészi állásában megerősítette s az esperes idevonatkozó levelét felolvastatta.

Ezután egy küldöttség ment az új lelkészért, ki éljenzések közt lépett be a gyűlés terembe; ifj. Sóvágó G. főgondnok fogadta üdvözlő szavakkal, beszédjében különösen kérte az új lelkészt, hogy a nazárenusokat igyekezzen az egyházhhoz visszahódítani, vagy ha nem sikerülne, véglegesen számoljon le velük! S továbbá, hogy legyen úgy fönt mint alant minden eljárásában — függetlenül.

Ezután Bakóczy János lelkész üdvözölte, mint lelkészársát.

A polgárság nevében Somossy Béla polgármester szól; különösen hangsúlyozva, hogy mivel korunkban, a jelenségek szerint a haladással együtt a közérkölciség is hanyatlak, kérte az új lelkészt, hogy vessen e hanyatlásnak ama körben, melyben működik, gátot s legyen az erkölcsiség hű őre.

Dobó Sándor tanító, presbyter a tanítókör nevében szól.

Szolnok y Gerzson meghatottan válaszolt az elmondott szép beszédekre s ígérte, hogy egyházának hű lelkipásztora lesz.

Végül elhatározta az egyháztanács, hogy Szolnok y Gerzson beszédét a hívek számára kinyomatja.

Délben a közép. isk. tornacsarnokban 150 terítékű bankett volt, melyen az intelligens osztály s a polgárság színeje képviselve volt, ezek közt a presbyterium, városi képviselő, a különféle hivatalok, egyletek, melyen sikerült felköszöntőket mondottak, a bankettnek egyik legérdekesebb jelenete az volt, midőn Léva y Márton ügyvéd szép beszéd kíséretében — a Szolnok y Gerzson beszéd hatása alatt — 5 ezer koronát ajánlott fel a leendő főgimnázium javára.

Az új lelkészhez vidékről is sok üdvözlés érkezett.

„Saját elhatározása.“

Debreczen, május 15.

A mai postával a következő nyilatkozatot vettük:

A közpályán működő vagy működött tényei és nyilatkozatai közbirálatt tárgyat képezik; e közbirálatt a figyelembe vételt még azon esetben is igényli, ha az a tárgyalgosság határait túllépve, bárminő indokból, esetleg a személyeskedés terére is lép, mert azzal szemben nemcsak saját tényeit, de a hivatalos állás tisztességét is meg kell védenie.

E felfogás vezet arra, hogy a Debreczennek a tegnapi napon kezeimhez jutott 105-ik számában »saját elhatározása« című közleményre válaszat megadni szükségessé tartom.

Hogy azonban ennek eleget tehessek, kell, — hogy e közlemény szerzője nevét ismerjem, — aminek e lap hasábjain vagy magán úton való közlésére cikkezett ezenel felkérem.

Nyiregyház, 97. 13/5.

Kállay András.

Készséggel közöljük a volt főispán urral hogy cikkünk szerzője lapunk felelős szerkesztője, aki várja ezek után a megadni szándékolt választ.

TARKA-ÉLET

Egy főispáni diszebed krachja!

— Iszom bort, iszom sört reggelig a csárdában. — Debreczen, május 15.

Nem a nyiregyházi főispáni beigtatásról leszen szó, habár ottan is volt elég pazar diszebed kis kalánna, nagy kalánna egyetemben. Tul a Dunáról, nemes Fejérvármegyéből szállott világgá e furcsa hír.

Ott az elmúlt hónapban igtették be az új fejérvármegyei főispánt, névszerint báró Fia th Pál urat, ki se nem utólsóbb, se nem elsőbb a Bányay Dezső báró jelenlegi többi főispánjainál.

Zászló, zeneszó, ünnepi beszéd, diszkapu, új kapu, hófehér szüzikék, cifra magyar ruha volt ugyan elég a fejérvári csutóra és bicska hazájában s végül a sok üres mozsár sütögetés s pompa után egy tartalmasabb, meghatóbb — ötszázterítékes diszebed!

Es a városi és megyei derék atyák, mind remegő, reszkető, megható hangon mondták köszöntőket a magas, a nagy ferfiura, ki a kormányelnöki szék egy aranyos sugaraként pattant nemes Fejérvármegyébe; minduntalan éltetvén a honoratiorok a nemes főispant, Fia th báró élete kora legvégsőbb határáig, mellékesen megjegyezve, mivel minden felköszöntő alkalom volt az — ivásra is...

Sok hazafias felköszöntőt mondtak tehát és nagyokat ittak. Nem holmi kocsis bort, hanem pezsgőt a híres Cliquot-féle palaczkokból, amint az egy főispáni diszebedhez dukál is; persze mindegyik nagyabecsült uram abban a hiszemben volt: hiszen! majd ugy is kifogja fizetni ezt a — méltóságos ur...

A főispán azonban, mivel ezt a tenger pezsgőt nem rendelte, most mikor a »piritus-köntőt« benyújtották neki, — természetesen nem volt hajlandó azt kifizetni sem. Emiatt történt aztán, hogy a főpinczér most egyik székesfehérvári újságban a feledékeny urakat nyílttérben szólította fel a »czech« jeik kifizetésére, melyérdekes közlemény, miként egy századvégi főispáni diszebed méltó epilógusa, így lett megfogalmazva:

Kérelem!

Mult hónap, azaz április hónap 27-én megtartott főispáni diszebed alkalmával számos vendég azon tudatban, hogy a diszebed alkalmával megállapított étrenden kívül főiszolgáltatott sörök, savanyúvizek, külön borok esetleg pezsgőkért fizetési kötelezettségért nem tartó van, engem föl sem szólítottak arra nézve, hogy esetleg fizetni óhajtanak.

Miután azon an a diszebed alkalmával a reám bízott pinczekészletből, egy sört, savanyúvizek, valamint palaczkok és pezsgők is lettek kiszolgáltatva, — mely italokról kiállított számlámat, méltóságos báró Fia th Pál főispán ur, mint általanem megrendeltek kifizetni nem hajlandó. Tájékozásl vagyok bátor fölemlíteni, hogy minden vendégre térítve lett: 5 tized liter asztali bor; egy fél palaczk vörös bor és egy fél palaczk pezsgő.

Alázatos tisztelettel fölkérem a diszebed alkalmával jelen volt urakat, sziveskedjenek az esetleg általuk rendelt italok árát nekem beküldeni.

Tisztelettel
BAUER DÉNES,
főpinczér.

A fejérvári csutóra és bicska hazájában e kérelem után van is most nagy csikorgatása a fogaknak és tikos visszazívása a szívből fakadt jókívánatoknak! De méltán is! Mert hát holmerjen már ezután potyáznai az »elvűférfi«, hogyha már ezután egy századvégi főispáni beigtató diszlakoma után is a saját uri zsebből kifizetni a czechért?...

Hajdu-Huszá.

Ujdonságok.

* **Isteni tiszteletek.** A [holnap]i vasárnapon az isteniszteleteket az ev. ref. templomokban a következők fogják megtartani: a nagytemplomban Szilágyi Imre s. lelkész, a kistemplomban Csutoros Albert s. lelkész, új templomban K. Tóth Kálmán lelkész, Ispotályi templomban Kovács Ferencz helyettes tanár. — Az ág. hitv. templomban d. e. 10 órakor s d. á. 3 órakor Geisztlinger Pál s. lelkész végzi az isteniszteletet.

* **Kinevezések.** A hivatalos lap tegnapi száma a következő debreczeni kinevezéseket közli: A vallás és közoktatásügyi miniszter Domokos Jenő debreczeni állami főreáliskolai rendes tanárt a VIII. fizetési osztály 3 fizetési fokozatába nevezte ki. A debreczeni kir. itelőtábla elnöke Szunyogh Bélát a dabreczeni kir. itelőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki. A debreczeni kir. főú. yészseg vezetője továbbá Szathmáry József debreczeni kir. törvénytudó, Sárkány Mihály szilágysomlyói kir. járásbírósi és Bann István nyiregyházi kir. törvénytudó fogházormestereket altisztekké nevezte ki.

* **V. H. Sz.** A vidéki hírlapírók országos szövetségének helyi választmánya hétfőn d. u. 6 órakor a szokott helyen ülést tart. — A bizottsági ülésnek több fontos tárgya lesz, köztük a nyári estélyek rendezése. Az ü. e. ezuton is tisztelettel meghívotnak a tagok.

* **Gazdasz majális.** Mint már megirtuk a debreczeni gazdasági tanintézet növendékes mához két hétre tartják majálisukat a Doboipavillonban. A rendező bizottság a következő meghívót bocsátotta ki: A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói »Segélyező együletük« javára 1897. évi május hó 29 én, szombaton a nagyerdei vigadóban zártkörű majalistrendeznek, melyre a belépti díj: személyjegy 3 korona, esaládjegy 8 korona. Jegyek előre válthatók: Békés Lajos ur üzletében és este a helyszini pénztárnál. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázunk. Kezdeté este 8 órakor A rendező bizottság: Király Tibor r. b. elnök. Márky József r. b.

alelnök. Balogh Sándor r. b. pénztárnok. Csató Andor r. b. ellenőr. Márton Dezső r. b. ellenőr. Novotny Viktor cigányvajda és a bizottsági tagok.

* **Személyi hírek.** Kiss Áron ev. ref. püspök holnap reggel és nem mint tévesen irtuk tegnap este, utazik el Nyiregyházára hogy részt vegyen, dr. Bartók Jenőnek az új nyiregyházi ev. ref. lelkésznek beiktatási ünnepélyén. — Dobóczky Sándor a magyar királyi államvasutak debreczeni üzlet vezetője afrikai utjából — ma éjjel érkezik vissza városunkba.

* **Mitrovics Gyula gyásza.** Szeretett lelkészünket ez év folyamán immár a második csapással látogatja meg az Ur. Alig pár hónapja, hogy sógorát, Ujlaki Istvánt a sárospataki kisbirtokosság erdészét magához szolgáltatta, most pedig a nővéréhez érkezett el a halál angyala. Ugyanis — mint a legmélyebb részvétellel értesülünk — Özv. Mester Istvánné urnő tegnap elhunyt Nagy-Kőrösön, hol fiánál, dr. Mester Gyula orvosnál töltötte aldásos életének utolsó éveit. Mert az volt valóban. Korai özevességre jutva nevelte fel öt gyermekét teljesen magára hagyatva s nevelt belőlük, derék hazafiakat, munkás honpolgárokat és kitünő hitvest, beléjük oltván a szent tanítás igazságának érzetét: segítse, magadon az Isten is megsegít. S csakugyan gyermekei segítettek magukon s megsegítették őket az Isten is. Már kora ifjúságukban mindketten maguk tartották fenn magukat és segítették a még nevelésre szoruló serdülő fiú és leánytestvéreikkel szegényesen élő édes anyjukat s a maguk erejéből felküzdötték magukat a társadalom elitje sorába. Mint már említettük, Gyula fia Nagy-Kőrösön gyakorló orvosként működik, István fia pedig Zemplénum megyének egyik ügyhivatali mint társadalmi téren közszerületben és tiszteletben álló szolgabírája. Dezső a bírói pályára lepett, — egyik leánya Anna Szikszay Andrássy ibrányi ev. ref. lelkésznek szerető hitvese, másik leánya már szintén férjnél van. — Rajtuk kívül nő és két füstvére köztük szeretet lelkészünk Mitrovics Gyula és családja gyászolja a megboldogult matronát.

Mitrovics Gyula a ma déli vonattal el is utazott a holnap végbemenendő temetésére s ezért kért Kiss Áron püspököt, hogy az ispotályi templomba helyette mást küldene holnapra predikálni, mert mint írja, összetört szívvvel nehéz lenne katedrába mennie Kívánjuk, hogy vigasztalja meg a szeretet Istené.

* **A város alapítványa a budapesti ipariskolán.** Debreczen sz. kir. város közönsége mindjárt a budapesti állami közép ipariskola felállítására alkalmas elhatározta, hogy városunk fiait a műiparosi pályára buzdítandó, a nevezett iskolán tanulmányi ösztöndíjat létesít debreczeni születésű jeles tanulók számára s ezt a kormány által elfogadott alapító levélbe foglalta. — Ez alapító levél szerint az esetben, ha a feltételeknek megfelelő ifj nem volna az ipariskola tanulói között, a városnak az alapítvány összege felett rendelkezési szabadsága fennmarad. A kereskedelmi miniszter azonban megáhitotta az alapítványt s egy ma érkezett leiratában arra hívja fel a város közönségét, hogy alapítványát állandósítván, azt minden év elején fizesse be az adóhivatalba, nagy kegyesen hozzá tévén, hogy ez által a városnak az alapító levélben lefektetett jogai csorbát nem fognak szenvedni.

Igen ám, de az is ott van, hogy a fent említett esetben a tanári kar indokolt ajánlatára a miniszter idegen illetőségű ifjakat is részesíthet az ösztöndíj élvezetében az állandósítás után. Meg vagyunk győződve, hogy épen most, mikor arról van szó, hogy Debreczenben is felállítsassék egy a budapestihez hasonló szervezetű ipari középiskola, a város ezt a kívánságát nem fogja a miniszternek teljesíteni.

* **Magyar felolvasó külföldön.** A külföldi tudós és turisztikai társulatok kezdenek érdeklődni hazánk páratlan nevezetességei iránt. Ez okból felkérték Siegmeth m. á. v. üzletvezető helyettesét, ki a Kárpát-egyesület nagynevű alelnöke s a Kárpátok gazdag érdekességeinek alapos ismerője, hogy az Aggteleki barlangról előadásokat tartson. Szigemeth ur a felkérésnek engedve f. hó 21-én Boroşlóban, 22-én pedig Könyshüttében [porosz Szilézia] fog e nagyérdemű tárgyról előadásokat tartani.

* **Molnár Rózsai szerződése.** Molnár Rózsai a debreczeni színtársulat volt drámai szendéje betegségéből teljesen felépült. Tegnap a Vígyszínház igazgatósága Molnár Rózsai drámai szendének szerződött.

* **Jóváhagyott közgyűlési határozatok.** A belügyminiszter ma érkezett leiratában jóváhagyta a városi közgyűlésnek a Miklós és Kádas utcák aszfaltozását kimondó határozatát. A Miklós utca aszfaltozása 15458 frtba, a Kádas utcáé 7525 frtba kerül, amely összegeknek felét kötelező nyilatkozatok értelmében a háztulajdonosok fogják fizetni. Jóváhagyta továbbá a miniszter az orsz. dijnok egyesület részére 300 frt alapítványt tevő közgyűlési határozatot. Az összeget tudvalevőleg öt évi 60—60 frtos részletekben fogja lefizetni a város. Végül jóváhagyta azt a határozatot, amely szerint iskolai célokra megvételét rendelte el a közgyűlés a Mester utcai 1331 sorszámú Kovács-féle háznak 10000 frt árért.

* **Pályázók a gyakorló iskolai tanítói állásra.** A Kállay István elhalálozásával megüresedett gyakorló iskolai tanító állásra hirdetett pályázat határideje tegnap járt le. A pályázat igen szépen sikerült, a mennyiben 26-an adták be az ev. ref. püspöki hivatalhoz tegnapig kérvényüket. A pályázók a következők: Makay Zádor déva-ványai ig. tanár, Kecske méthy László mezőtúri tanító, Bondár Miklós ibrányi, Vincze József földesi, Nagy László székelyudvarhelyi tanítók, Nagy Lajos szeghalmi s. lelkész és tanító, Kiss György h. szoboszlói Várhelyi József debreczeni, Sücs György gyomai, Bódizs Béla váiszlói, Tass Miklós debreczeni, Asztalos József tiszánai tanítók, Bernád Lajos dicső-szent-mártoni állami iskolai igazgató, Cséte Károly pirosi, Ambrus Mózes hosszufalvi, Simon Károly hadházi, Ritók István kabai, Szentjóby Kálmán debreczeni tanítók. Lukács Imre kunfelegyházi hitoktató, Szabó Imre bárándi tanító, Fekete Antal györgyfalvai ig. tanító, Bódizs Géza kadarkuti Porcsalmy Lajos munkácsi, — Gerecz Károly sárospataki, — Fekete József petrozsényi és Sücs Dániel siklósi tanítók. A pályázók kérvényeit holnap az ev. ref. tanítóképző tanári kara vizsgálja felül és hoz javaslataba három közülök, akiket megválasztásra ajánl az egyházközség közgyűlésnek.

* **A hadházi első temetkezési egylet adománya.** — A hajdu-hadházi első temetkezési egylet legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a díszes új népiskola egy tantermének a belső felszereléséről gondoskodik, — mely célra ötszáz forintot meg is szavazott. — A nemes tett dicséri önmagát.

* **Érdekes bűnügyi végtárgyalás.** Érdekes tárgyalás lesz f. hó 19-én a debreczeni büntető törvényszéknek, a szándékos emberölés büntetése kísérletével vádolt ifj. Bertalan József h. bősörményi lakos büntetést fogják tárgyalni, ki felindult állapotban f. hó márczius 6-án nejeire lőtt s annak balkarján súlyos sebet ejtett. — A tett elkövetése után maga jelentkezett a bíróságnál. A védői tisztelet Kónrad Sámuel ügyvéd, nyugalmazott törvényszéki bíró, mint hivatalból kinevezett védő fogja teljesíteni, kinek csakugyan ez lesz az első védőbeszéde. Érdekes felemlíteni, hogy nevezett ügyvéd ur, a bűnügyi végtárgyalásoknál 11 évig volt ítélkező bíró.

* **Évzáró vizsga.** A debreczeni iparossegédek képző és szakrajztanfolyamának vizsgálatára a következő meghívót vettük Meghívó. 1897 évi Május hó 16 vasárnap délelőtt 9 órakor az állami főreáliskolában tartandó «Debreczeni iparossegédek tovább képző és szakrajztanfolyamának» évzáró vizsgája és ünnepére a nagyérdemű közönséget s iparos társakat tisztelettel meghívjuk Rószler Richard a tanfolyam felügy. biz. elnöke.

* **Margit fürdői uszoda.** Szikszay Gyula Margit fürdői telepén közelebb megnyitott, egyelőre a téli uszodai helyiség, mely 300 köbméter, vagyis 3000 hektoliter vizet tartalmaz tehát olyan mennyiséget, melyben igen jól lehet lubiczkolni s bátran meglehet az uszást tanulni, kivált olyan ügyes uszómestertől, a milyen az ezen fürdőben már évek óta alkalmazott Véghe Lajos. A vizet naponta tisztítják és frissítik s állandóan 20—22 R. fok hűvös időben is bátran használható. Tanulási díj s beírási díjjal együtt 5 frt s némi csekély mellékes költségek s nyitva áll az uszoda férfiaknak d. e. 6-tól 9 óráig és d. u. 2 órától estig, nőknek pedig d. e. 9-től 12 óráig. Midőn ezen testedző és nemes sport az uszás jelzett helyiségére felhívjuk lapunk olvasó közönségének figyelmét, a mindig és minden áldozatra kész Szikszay Gyulának ezen közhasznú vállalatát teljes jóindulattal alánljuk egyszersmind mindenkinek pártfogásába.

x **Aláírás a Telefon Hirmondó társaság részvényeire.** Mai számunkban az ujkor egyik legérdekesebb elektrotechnikai vállalatnak részvényeire hirdetünk aláírási felhívást. E vállalat sokoldalú tevékenysége és szolgálatai révén már eddig is általános figyelmet keltett és előre látható, hogy a legszélesebb körök fognak érdeklődni ezen aláírás iránt. A Telefon Hirmondó hálózata már közeli időben kifog terjesztetni a vidékre és mint értesülünk első sorban Czegléd, Kecskemét, Csongrád, H. Vásárhely, Arad, Szeged, Temesvár és Szabadka városok és községek helyiségek vannak e célra tervbe véve, úgy hogy fokozatosan az egész vidék fog azon gyors kiszolgáltatásban és élvezetben részesülni, mint a fővárosiak.

Táviratok.

A párisi katasztrófa.

Budapest, május 15. A Debr. ered. táv. Párisból jelentik: Tegnap este megállapította a vizsgálóbíró, hogy mi volt a goujon-utcai katasztrófa oka. — Ugyanis egy Belac nevű egyén, a ki a kinematograf kezelésénél volt alkalmazva, minthogy a készülék lámpájában nem volt elég anyag, — aetherrel telt edényt vett elő, hogy a lámpát megtöltse. — A segédje gyufát gyújtott s az egész edény lángot fogott s a tűz óriási sebességgel terjedt az épületben. A gáz és a segéd egyelőre még szabadon vannak.

Az elszánt görögök.

Budapest, május 15. A Debr. ered. táv. Athénből jelentik. A minisztertanács elhatározta, hogy a görög nemzet nevében a végsőig folytatják a háborút. A hadsereg készül a végső ütközetre minden részében. Konstantin trónörökös halálra szántan végziparancsnok köteleességéts nem távozik Domokoszból.

Az udvar Budapesten.

Budapest, május 15. (A Debr. ered. táv.) A királyi család a jövő héttől fogva tudvalevőleg Budapesten fog tartózkodni s az udvartartás már meg is érkezett. A király, továbbá Ottó kir. herceg és Mária Jozefa kir. hercegnő hétfőn reggel érkeznek meg.

Hock János mandátuma.

Budapest, május 15. (A Debr. ered. táv.) A képviselőház VIII. bíráló bizottsága makellett hogy összegyűljön a Hoch János mezőkövesdi mandátumának tárgyalására, azonban a tagok nem jöttek össze határozatképes számban s így az ülést nem tartották meg.

Bianchi nem megy férjhez.

Budapest, május 15. A Debr. er. táv. Bianchi Biankának, a budapesti m. kir. opera volt világhírű énekesnőjének mára volt kitiúve az esküvője Pollini hamburgi szingazgatóval. — Azonban mint egy Berlinből érkezett távirat jelenti a házasság abban maradt. Ez a hír a diva budapesti tisztelőit, kik még ma is sajnálják, hogy operánktól meg kellett valnia, nagyon kellemesen érintette és mozgalmat szándékoznak indítani, hogy az intendáns megújítsa Bianchisák, az általa éppen férjhez menetele folytán visszautasított szerződési ajánlatát, — hogy így a budapesti közönség visszanyerje kedvencét.

Nyilt-tér.**Mattoni Erzsébet sósfürdője**

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény: május 1-től szeptember 30-ig.

Kiváló hatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos **dr. BRUCK J.**, helyetteseként **dr. Polgár Emil**, nőorvos.

Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Pontos közlekedés a társaskocsikon, reggeli 5 órától kezdve.

Állomás hely: **Fereny József-tér**, a régi Lloyd-épület közelében.

Állami és orvosi ellenőrzés alatt

Guber & Forrás

Leghathatósabb
vas - arsen - viz
vérszegénység, női-, ideg- és bőrbetegség ellen stb.

Dr. Braun, Chrobak, Kaposi, Neumann stb. egyet tanárok által ajánlva.

Eladás: **MATTONI és WILLE**
BUDAPEST, Teréz-körút 37 és Diana-fürdő-épület.
Mattoni Henrik, Bécs és Franzensbad és minden gyógyszerárban.

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYU-KUT

nagy elterjedtsége folytán arra indit egyeseket, kik saját ásványi-izeik értékéről vajmi keveset tartanak, magukra nézve nagyobb sikert a közönség elámitásától várnak: hogy csekélyebb értékű savanyuvizeket, a méltán a savanyuvizek királyának nevezett Giesshübli vizüetáitához hasonló cím'appal látják el. Habár Mattoni Henrik ur ilyenmü szédélegéseket a törvénynyújtott minden eszközzel üldöz, mégis helyén lévőnek találjuk, hogy a t. cz. közönséget ilyenmü vállalkozók üzelmelől intsük, valamint hogy felkérjük, miszerint a Giesshübli vizüetájára, valamint a dugaszv. beégetett ezavakra: Mattoni's Giesshübli figyelni méltóztatvók.

Ügyvédi iroda változtatás.

Tudatom, hogy

ügyvédi irodámat

Debreczenben, Nagy-Hatvan-utca és Kis-Mester utca sarkán levő 1099. sz. házba tettem át.

Tisztelettel

Konrád Sámuel

nyugalmozott törvényszéki bíró,
köz- és váltó ügyvéd.

Üzlet áthelyezés.

Vagyok bátor a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

FÉRFI-
fiu- és gyermek-
RUHA

fiók-üzletemet a -- Piacz- és Hatvan-utca sarkáról -- a

Kistemplom-bazár

épületébe helyeztem át.

Mely alkalommal nagyrebecsült vevőim további szives látogatását is kérve,

maradok tisztelettel

GRÜNFELD ADOLF

szabó.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
Állat a legújmanysabb árak mellett ajánlunk:

„COLUMBIA-DRILL“

Legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukorica-morsolók, darálók, őrő-malmok, egytemes acélekék, két- és háromvasútkék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árcjegyzék kérésre ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselet és bizományi raktár:
BAUER és TÁRSA czégnél
Debreczenben, Nagypéterfia-u. 871 sz.

Újdonságok

nyári ruhákra:

Ecrü himzett batisztok,
Ecrü mosó Grenadin kelmék

és

Ecrü szerb vásznak

— métere 19 kr. —

Továbbá

Francia himzett batisztok,
Pique és Cretonok

nagy választékban kaphatók
BOSZNAY J. és Társa

czégnél

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Táncziskola megnyitás.

Van szerencsém tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy Cser-utca 2366-ik számú háznál házias jellegű

Táncz tanfolyamot

nyitok, melyre az érdekelt iparos és polgár családok figyelmét tisztelettel fölhevom, (rosz idő esetén a zenede-épületben lévő táncziskolámban tartom a tanítást) a tanfolyamot kezdők és haladók részére nyitom meg.

Jelenlegi táncziskolámban elsajátíthatók lesznek az új tánczok is u. m.:

I. Polka noblesse, II. Kreiczvalczer, III. Pas de quatres, IV. Magyar salon, V. Magyar társalgó, legújabb magyar társas táncz 5 figurával, VI. Padede, (gigerli táncz) VII. Valczer s olló stb.

Beiratásokat elfogadok a táncziskola helyiségben, vagy lakásomon Kis-Várad-utca 2111.

Magán tanulókat nappali órákra elfogadok, vagy külön colonékat is rendezek.

Az új tánczokra a t. tánczitanítók figyelmét fölhevom s azokra jutányos árért betanítom.

Tisztelettel

Schaf János

tánczitanító.

A nagyerdei kertészetben eladó:

1. a kiállításon beszerzett Chrysantheumok darabja 20 kr.

2. Magas és alacsony törzsű rózsák a legszebb válfajokból drbja 30—45 kr.

3. Szőnyeg növények.

4. Magas törzsű pöszméték drbja 30 kr.

5. Labda rózsa drbja 40 kr.

Debreczen sz. kir. városerdőhivatala

Vasuti állomás Hosszu-Pályi, a fürdőtől fél óra járás.

EGYEDÜLI FÜRDŐ,

mely biztosan gyógyítja a csontszu, az összezsugorodott tagokat, minden nemét a köszvényes, csuzos bántalmaknak, bármiféle bőrbajokat, továbbá görvély, sápkór, máj, lép, vese és belső daganatok s egyéb női bajokra legkitűnőbb hatása a jól berendezett

Konyári-Sóstó fürdő.

== Megnyitás május 1-én. ==

A t. fürdőközönség szórakozására az időnyre egy jó cigány zenekart állandósítottam, valamint hírlapok tartása által a közönség igényeinek minden tekintetben megfelelek.

A fürdő 70 kényelmesen berendezett szobája jutányos árban ágyennel vagy a nélkül áll rendelkezésre

A fürdőhöz a félóránira fekvő Hosszu-Pályi állomástól hetenként kétszer (szerdán és vasárnap) d. e. 10 órakor odaérkező vonattal a rendelkezésre álló társaskocsin juthatni. A vasuti jegyek mindég Hosszu Pályi állomásig váltandók. Az étteremben jó magyar ételek, saját termésű kitűnő italok, pontos es olesó kiszolgáltatás lesz.

Fürdőorvos **Dr. MÓRICZ ERNŐ** pocsaji tb. főorvos ur, ki több éven át **Korányi Frigyes** budapesti egyetemi tanár belgyógyászati kórodájában működött.

Villanyos, massage és tej gyógymód.

Tisztelettel

D. NAGY ISTVÁN,

bérlő.

Varga és Vass férfiszabók

előbb **HUBER JÓZSEF.**

Van szerencsénk szives tudomásul adni a nagyérdemű közönségnek, hogy megnagyobbított üzletünket a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítva azt újonnan berendeztük, dus választékban nagy raktárt tartunk bel és külföldi szövetektől. Készítünk minden e szakmába vágó munkákat u. m.

magyar, francia, angol és német férfi-ruhákat

ugyszintén papi és kolostori egyenruhákat gyors pontos és jutányos áron.

Amidőn a n. é. közönségnek az eddigi szives pártfogásáért köszönetünket kinyilvánítjuk, kérjük azt továbbra is részünkre fentartani.

Tisztelettel

Varga és Vass férfiszabók,

Huber-ház.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

a legmagasabb díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 85—100% porfinomsággal

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszer különösen sovány talajok javítására. kitűnő hatása az összes gabnaneműk, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes superfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav tartalomért szavatosságot vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk. — Áránlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál a csehországi

Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselősége a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körut 34. szám.

Legszebb kiránduló hely

az „ARANY KECSKE“-hez
Homokkert első járás.

Lóvasuti közlekedés a dohánygyárig.

A n. é. közönség rendelkezésére áll
külön férfi és külön női

== kugligózó. ==

Gyermekek részére:

hinta, torna, karpergő és labda hátba-
dobás és a mi következik.

Vasár- és ünnepnapokon

NAGY DIJKUGLIZÁS

különféle értékes djakkal, közte minden
héten

egy eleven arany kecske.

— Egész nap cigányzene. —

Aki eljön jól mulat!

Aki otthon marad busulhat.

Kitűnő italok. Hideg ételek, nemkülönben kecskesavó, tejcura betegek és egészségesek részére.

A ki berug biztosan kijózanodik mire haza ér, erről biztosítja a n. é. közönséget

az „ARANY KECSKE“.

Köszénkátrányt

Legjobb minőségben

zsindely és deszkatetők,
továbbá

szőlőkarók behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerre
hosszabb, továbbá **czulapok**, melyek
a földbe ásatnak, **kerítések** s **gaz-
dasági eszközök** befesésére hor-
dókban a 50. egész 250 súlytartalom-
mal, továbbá saját gyártmányu

coaksot

(pirszén) kovácsok és lakatosok
részére ajánlja jutányos ár mellett:

Légszeszgyár igazgatósága
Debreczenben.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentállt az idő megpróbálásá-
nak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájda-
lomsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közzvényél,
csuszál, tagszagatásnál és meghúléseknél és az orvosok
által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A
valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment
elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árában majdnem minden
gyógyszertárban készletben van; főraktár:
Török József gyógyszerésznél Budapestben. Be-
vásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert
több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki
nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégye-
zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

SERSON C. H.

tapeta gyára **Sz. Morva-Neustadtban.**

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben
Várad-utczán, a Bank-palotával szemben, t. Szalay ur házában
ugy **Kolozsvárt**, Monostor-utca 9. sz.

állandó tapeta raktárt

nyitottam,

hol mindég a legujabb gyártmányaim a legizlésebb kivitelben találhatók.

Miután gyáramban a legolcsóbb tapeta is műizléssel van kiál-
litva, **olcsón** csinos tapetirozást eszközölhetek.

A tapeták hatása emelésére itt helyben papir-gyurmából meg-
felelő színes dombor díszletek készülnek, melyek alkalmazásával a
szobák többé nem színes papírral bevont skatulyákhoz hasonlítanak.

Főtörékvésem; szolid áron szolid munkával szolgálni, mit annyi-
val inkább tehetek, mert a kiadási többlet, mit a tapeta árus kénytelen
felszámítani, nálam a megrendelő javára esik; de még a legujabb
mintákban válogathat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, szolid munkámért kezkeskedem.

Serson C. H.

Együttal tudatom, hogy a helyes és izléses kivitelhez szükséges pótmunkákra, u. m.:
fa- és márványutánzatok, tónusban való festésekre, ugy a mennyezet színes kivitelére, helybeli
festő **Horváth András** (főtér 1712. sz.) vállalkozott.

Visk-Várhegy

gyógyfürdő

Máramaros megyében, égvényes sós, vasas, valamint szulfátos vasas savanyuviz-
forrásokkal és hidegviz gyógyintézettel.

Vérszegénység, hurutos bántalmak, női bajok, aranyér
ellen, régi jóhírű, **olcsó**, kitűnő levegőjű gyógybely
Prospektus kapható a fürdőtől, vagy

Dr. LENGYEL ALAJOS

budape-ti orvos, tulajdonos és igazgatótól
VI. Vaczi körút 33. II. em. 19.

A gazdaközönség és a gépkereskedők figelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktárában, az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge
forgalma, mindennemű gazdasági gépekből, u. m.:

**4, 6 és 8 HP. gőzcséplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek,
Backer rendszerű és Vidats-féle rosták, egy és többvasu ekék, boronák,
rögtörő hengerek, vetőgépek, ongeri vetőkészülékek, aratógépek és fűka-
szalók, szecs-kavágók, repavágók és zuzók, kukoricza morzsolók és csöves
tengeri darálók, egy és két járatu örlőmalmok, olajpresek stb. stb.**

nagymérvű készlet összeroldását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozattal,
hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a
jövő tavasz folyamán, rendkívül mérsékelt áron való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt közönség tudomására, hogy az eladás
nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerinti,
a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

**Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitűnő
minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony áron és
előnyös feltételek mellett beszerezni.**

Minden ezen tárgyira vonatkozó kérdézősködsre, mely egyenesen hozzánk címzendő
szívesen fogunk felvilágosítással és ajánlatokkal szolgálni. Teljes tisztelettel!

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t.
Budapest, Külső vaczi-ut 29—37.

Aláírási felhívás

a

Telefon Hirmondó részvény-társaság

(Telefon Ujság, zene- és ének-átvitelek)

2000 db 50 frt névértékű részvényére.

A Telefon Hirmondó részvény-társaság — 50 évre szóló állami engedély alapján — 1895-ben kezdte meg működését, jelenleg körülbelül **6000 állomása (előfizetője) van Budapesten,**

s ez a szám napról-napra növekszik. Ezenkívül a kereskedelmi m. kir. miniszterium által 6192/96. sz. a. kiadott engedélye van a társaságnak a hálózatnak az ország összes városai és helyiségeire való kiterjesztésére.

Jelenleg a hálózat kiterjesztése csak a főváros környékén levő 10 népszerűbb helysége névze van tervbe véve, a honnan már nagy számban jelentkeztek előfizetők, az erre vonatkozó előmunkálatok már folyamatban is vannak. Ezenkívül egyelőre 2000 érdekes telefon-automatát szándékozik a vállalat az elegánsabb szállók szobáiban, a bankok, hatóságok, orvosok várótermiben stb. felállítani, melyek útján a nagy közönség 10 kr. bedobása után a Telefon Hirmondót hallgathatja.

Múlt évi október hó elsejétől a vállalat minden előfizetője otthon a lakásán hallja

a m. kir. operaház

összes előadásait (zenét és éneket). Ezen újítás következtében az elmúlt évben az előfizetők száma tetemesen szaporodott. Dacára annak, hogy a vállalat már nagyon sokat nyújt előfizetőinek, arra törekszik, hogy minden e téren mutatózó praktikus újítást haladéktalanul alkalmazzon és hogy a Telefon Hirmondót mindenkire névze nélkülözhetetlenné tegye.

Jelenleg a társaság teljesen befizetett alaptőkéje: 600.000 korona, felosztva 6000 db 100 koronás részvényre. A f. évi február 11-én tartott rendes közgyűlés a vállalatnak a fent jelzett módon való kiterjesztésére az alaptőkének 200.000 koronával (felosztva 2000 db 100 koronás részvényre) való felemelését határozta el. Ezen 2000 részvényre, mely 1897. évi július 1-től részestül a társaság üzleteredményében, ezennel aláírás nyitnak.

Az 1896. évi december 31-én lezárt mérleg 103995 forint bevétel mellett az ezen a téren szükséges kellő tapasztalat hiányában csak csekély felesleget tüntetett ki, a folyó évben azonban egyrészt a költségeknek tetemes redukálása, másrészt az előfizetők emelkedése folytán nemesek az alaptőke kellő kamatozása, hanem a jövedelem folytonos növekedése is annál inkább várható, mert az előfizetők gyarapodása és az automaták felállítása által új jövedelmi forrás nyílik a vállalatnak a nélkül, hogy a költségek emelkednének.

A TELEFON HIRMONDÓ

célja és jövője:

A Telefon Hirmondó az új kor legérdekesebb találmányainak egyike: mely amellett, hogy a legmesszebb menő szolgálatokat van hivatva a társadalomnak teljesíteni, még szórakozást is nyújt. A vállalatnak saját hálózata van és minden előfizető a központtal van összekapcsolva.

Az előfizetők lakásába 2 hallgató-kagylót vezet be a vállalat, melyet ott szerelnek fel, ahol az illető kívánja (például az ágy, pamlag, karosszék, vagy íróasztal mellé) és ahol legnagyobb kényelemmel élvezheti az előadottakat. A berendezés ingyen történik.

Ami ma még csak a budapestiek élvezhetnek, már a legközelebbi közkinés lesz Magyarország vidéki lakosainak is. Milyen óriási vívmánya lesz a technikai tudománynak, ha a budapesti magyar kir. opera vagy népszínház előadásait vagy más ilyen művelvényeket a budapestiekkel egyszerre hallhatja Arad, Szeged, Temesvár stb., ha a vidékiek ugyanazon pillanatban értesülnek, mint a budapestiek, hogy milyen áron kelnek a termények, vagy hogy az értékpapíroknak milyen az árfolyama a bel- és külföldi tőzsdéken, vagy ha az összes előfizetők a riadójelet által figyelmessé téve, az egész országban egyszerre értesülnek valamely fontos cseményről. Ezeket tekintve, senki sem kételkedhetik a vállalat szép jövőjében.

Jelentkezéseket aláírásra

elfogadnak máttól kezdve a

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság

BUDAPEST, V., József-tér 8. szám.

Telefon Hirmondó részvény-társaság

BUDAPEST, VII., József-körut 8. szám.

A Telefon Hirmondó naponta korán reggeltől késő estig működik és ezalatt megszakítás nélkül közli a legújabb politikai, művészeti, irodalmi, kereskedelmi, sport, helyi és törvényszéki híreket és a legutolsó táviratokat stb. és mindezt egy negyedórától negyedóra pontosan megállapított napirend szerint olvassa fel. Ilyen napirendet minden előfizető díjtalanul kap. Különös fontossággal bíró híreket egy jól hallható erős bugás (riadó) jelez. Ezenkívül egy nemzeti színházi tag vezetése alatt

külön hangversenyosztálya

is van a Telefon Hirmondónak, mely kiváló erők közreműködésével hangversenyeket rendez. A katonazenekar hangversenye is hallható.

A phonograph útján felvett dal és zeneszámok átvitele a Telefon Hirmondó vonalába fényesen sikerült és ezért indíttatva érezte magát a vállalat, hogy phonograph útján felvételeket eszközöljön Európa legjelesebb művészeinél, hogy ez által is azon helyzetbe jusson, hogy a legjobb, sőt az eddig elérhetlent nyújtsa előfizetőinek. Hetenkint egyszer

gyermek-hangverseny

is van, melyen mesék, versek, dalok és zeneszámok kerülnek előadásra. Mindezekért — az operaelőadásokkal együtt — (Párisban ez egyedül 150 frankba kerül) az évi díj nálunk csak 18 frt, tehát

5 krajczár naponta.

Aláírási feltételek:

1. Egy 100 koronával (50 frttal) teljesen befizetett, a tőzsdén hivatalosan jegyzett részvény aláírási ára az összköltségekkel együtt

55 forintban állapítottatik meg.

2. Az aláírások 1897. évi május 25—30-ig tartanak, de esetleg előbb is lezárhatók. Aláírások már mai naptól elfogadtnak.

3. Az aláírás alkalmával minden jegyzett részvény után biztosíték képpen 20 frt teendő le, vagy küldendő be bérmentve készpénzben vagy értékpapírban. A fennmaradó 35 frt legkésőbb 1897. évi június hó 15-ig fizetendő.

4. A jegyzések esetleges leszállítási joga az aláíró helyeknek van fentartva, az erre vonatkozó megállapodás legkésőbb f. évi június hó 5-én történik. A mennyiben az egyes aláíróknak jutó részvények száma kisebb lenne a jegyzettek számánál, a különbözethől eredő felesleges biztosíték haladéktalanul visszatérítetik vagy a részvények átadásánál számoltatik el.

5. Az aláírók által f. évi június hó 15-ig át nem vett részvények az illetők számlájára eladatnak és a teljesített biztosíték betudásával számoltatnak el.

Budapest, 1897. május hó.

A TELEFON HIRMONDÓ r.-társaság igazgatósága:

Radocza János, kir. tanácsos, orsz. képviselő, elnök, Popper István mérnök, alelnök. Igazgatósági tagok: Bessenyei Ferencz orsz. képviselő, dr. Fenyvessy Ferencz orsz. képviselő, Nagy Dezső műegyetemi tanár, dr. Neményi Ambrus orsz. képviselő, dr. Szivák Imre orsz. képviselő.

== Eredeti amerikai varrógépek. ==

Varrógép és kerékpár raktár.

Aki jól és mégis olcsón akar
kerékpárhoz vagy varrógéphez jutni,

az forduljon teljes bizalommal

Deutsch Ede

kerékpár- és varrógép kereskedőhöz
Debreczen, Piacz-utca. Dr. Tihanyi-ház.

Gyári raktár és kedvező fizetési feltételek.

Egy évi jótállás, esetleg előforduló javítások díjtalanok.

☛ Díjtalan tanítás a kerékpáriskolában
és czélra külön gépen. ☛

Eredeti amerikai varrógépeimért 10 évi jótállást vállalok.

☛ Varrógép és bicikli részek legolcsóbban kaphatók. ☛

Első r. varrógép és kerékpár javító és nielőző műhely.

Tükör és kép részletfizetésére.

== Fióközlet Karczagon. ==

Árverési hirdetés.

A néhai Moricz András hagyatékához tartozó s jelenleg Mócz József tulajdonában levő — régi telekkönyv 446. lapján található — 2 azazkettő boglyás nagycseri kaszálló az 1897. évi május hó 20-án reggel 9 órakor a város gazdasági hivatalban megartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Debreczen, 1897. május 15.

Udvarhelyi Géza,
gondnok.

Mindenféle üzleti könyveket rendkívül csinos kivitelben igen olcsó árak mellett ajánl **Hoffmann és Társa** könyvnyomdája a főpostával szemben.

FALLER GYÜLA

DEBRECZEN

Piacz-utca 1901.
URi divat CZIKKEK
nagy választékban.

Kossuth-utca Városháza
NŐi kalapok,
és NŐi divat CZIKKEK
nagy választékban.

GLEICHENBERG GYÓGYHELY

Steierország.

Gyógyeszközök

Alkalikus-muriatilis források: **Constantin** és **Emma források**; alkalikus-muriatilis vassavány: **Johannis-kut**; tiszta vassavány: **Klausen forrás**, savó, tej, kefir, dagály-fenyő-inhallatió egyes kabinokban; Inhallatió-fenyőtűgömbben **Respiratiós készülék**, pneumatikus kamarák, édes savanyvíz- és pezsgő **Caloritor-fürdők**, fenyőtű- és érc fürdők, nagy hydro-therapneumatikus intézet, terep gyógyászat, lanyhos, nedves meleg, pormentes, szélszentes levegő, erdős dombos táj. Tengerszinttől 300 méter.

☛ Idény Május 1-től Októberig. ☛

Felvilágosítás és prospectus ingyen, lakás megrendelések

Gleichenberg gyógyigazgatóságánál.

KRONSTEINER KÁROLY
első cs. és kir. osztr. magy. kir. szab.

FACADE-FESTÉK-GYÁRA

Bécs, III. Hauptstrasse 120 (saját ház)

☛ Arany érmekkel kitüntetve. ☛

A főhercegi és hercegi uradalmak, a cs. és k. katonai kezelőségek, a vasutak, az ipar-, hegy- és huttatárságok, az építőtársaságok, az építésszek, és építő-mesterek, valamint a gyári és földbirtokosok szállítója. Ezen facade-festékek, melyek mészből oldhatók, szárazon, porban 40 különböző mintában, egy kilo 16 krtól feljebb szállítatnak és a szintenust illetőleg az olajmázhoz teljesen hasonlóak.

☛ Olajfestékek, padlózatfényruáz, saját gyártmány, fénymázak, festékek, ecsetek stb.

☛ Mintalap, valamint használati utasítás ingyen. ☛

Nyomatott Hoffman és Társa könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.